

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Освітня програма Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія економічного аналізу
Викладач (-і)	к.е.н., доц. П'ятничук І.Д.
Контактний телефон викладача	+38(097)0113693
Е-mail викладача	iryna.piatnychuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Інтенсивний розвиток економіки, розширення та ускладнення економічної діяльності, збільшення кількості інформації, яку потрібно враховувати під час розроблення управлінських рішень, вимагає істотного вдосконалення системи управління на всіх рівнях економіки. Нині керівники і спеціалісти не можуть покладатися тільки на свою інтуїцію. Управлінські рішення і дії у наш час повинні ґрунтуватися на точних розрахунках, глибокому й усебічному економічному аналізі. Оволодіння теорією економічного аналізу необхідне в практичній діяльності керівнику будь-якого рівня. Уміння користуватися методами економічного аналізу зміцнює й удосконалює економічне мислення, переводить його в конкретно-практичну площину.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і методичних прийомів теорії економічного аналізу.</p> <p>Завданням є засвоєння студентами знань, вмінь та навиків методики й організації дослідження економічних явищ та процесів, які характеризують діяльність суб'єктів господарювання і виникають під впливом дії зовнішніх та внутрішніх факторів середовища підприємницької діяльності. Аналіз передбачає визначення можливостей, вибір організаційно-економічних механізмів та окремих важелів впливу зміни економічних явищ та процесів для досягнення поставленої мети.</p> <p>Результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати історичні аспекти становлення та розвитку економічного аналізу та сутність економічного аналізу; • знати функції і значення економічного аналізу в сучасних умовах, принципи аналізу, основні види та класифікацію; • основні способи і прийоми економічного аналізу, характеристику математичних прийомів, традиційних прийомів, евристичних прийомів; • знати особливості організації економічного аналізу, основні етапи проведення аналізу, планування аналітичної роботи, інформаційну забезпечення економічного аналізу; • вміти працювати над джерелами економічної інформації для загальної оцінки стану установи; • вміти використовувати дедуктивний та індуктивний методи дослідження економічних явищ, розрізняти причини і наслідок економічних процесів в установі; • вміти здобувати навички розкладання узагальнюючих показників на частки, обчислювати економічні показники і користуватися ними при оцінці діяльності установи; • вміти визначати відхилення в економічних показниках і встановлювати їхні причини, виявляти фактори, що впливають на формування економічних показників і взаємозв'язок між ними, робити економічно грамотні висновки. 	
4. Результати навчання (компетентності)	

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ПР13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
практичні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	281 Публічне управління та адміністрування	другий	Обов'язковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Історичні аспекти становлення та розвитку економічного аналізу. Зародження економічного аналізу в умовах первісної доби і стародавніх цивілізацій. Економічний аналіз у добу Середньовіччя. Становлення та розвиток економічного аналізу в індустріальну та постіндустріальну епохи. Основні етапи розвитку вітчизняного економічного аналізу. Внесок українських вчених у розвиток економічного аналізу.	Лекція, практичне заняття	[1,2,7]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Сутність і значення економічного аналізу. Поняття про економічний аналіз. Об'єкт економічного аналізу, предмет економічного аналізу, користувачі та виконавці економічного аналізу. Мета і завдання економічного аналізу. Функції і значення економічного аналізу в сучасних умовах.	Лекція, практичне заняття	[1,2,6, 8]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 3. Принципи та види економічного аналізу. Принципи економічного аналізу. Основні види економічного аналізу та їх класифікація. Класифікація аналізу за ознаками: галузь, вид економічної діяльності; спрямованість у часі дослідження; строк прогнозування, особливості господарської діяльності; просторова ознака; користувачі аналізу; ступінь охоплення об'єктів дослідження; зміст програми аналізу; сфера застосування; зміст аналізу; предмет аналізу; методика вивчення об'єктів. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і навчальними дисциплінами.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[2,4,5,6]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 4. Методичні прийоми економічного аналізу. Класифікація методів економічного аналізу. Характеристика математичних прийомів аналізу. Характеристика традиційних прийомів аналізу. Абсолютні, відносні і середні величини. Групування. Табличний метод. Побудова рядів динаміки. Графічний метод. Балансовий метод. Порівняння. Методи порівняльної комплексної оцінки. Методи факторного аналізу. Методи стохастичного факторного аналізу. Методи детермінованого факторного аналізу. Характеристика евристичних прийомів аналізу. Сутність і групування евристичних методів. Метод мозкового штурму. Методи експертних оцінок. Методи асоціацій та аналогій. Інші евристичні методи.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,2,3,8]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі. Пройти тестування до теми</p>	<p>20 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. Організація економічного аналізу. Основні вимоги до організації економічного аналізу. Етапи проведення економічного аналізу. Організація аналітичної</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1,2,9, 10,11]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного</p>	<p>10 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

роботи. Мета, завдання аналітичної служби. Функції аналітичної служби. Чисельність і склад аналітичної служби. Виконавці економічного аналізу. Планування аналітичної роботи. Підготовка вихідних даних та оформлення результатів аналізу.			го заняття. Пройти тестування до теми		
Тема 6. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Сутність інформації та інформаційної діяльності. Основними принципами інформаційних відносин. Види науково-інформаційної діяльності. Стадії відбору даних. Функції інформаційної діяльності та вимоги до інформаційного забезпечення економічного аналізу. Класифікація інформації за ознаками: функціональне призначення; змінність; причетність до об'єкта управління; предмет дослідження; періодичність надходження та ін.	Лекція, практичне заняття	[2,3,4,6, 10]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми	5 балів	До наступного заняття за розкладом
Підсумкове заняття	Підсумкова робота			50	
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 балів 50 протягом семестру 50 на залік</p> <p>Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>				

Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою структури практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
7. Політика курсу	
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз господарської діяльності (практикум) : навч. посіб. / за ред. В.О. Іваненко, Л. С. Новіченко. К., 2016. 164 с. 2. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. К. : «Центр учбової літератури», 2013. 384 с. 3. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій : навч. посіб. / за ред. К. Ф. Ковальчука. К. : Центр учб. л-ри, 2012. 328 с. 4. Андреева Г. І. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. К. : Знання, 2008. 263 с. 5. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз : підруч. для студ. вищ. навч. закл. К. : Знання, 2008. 487 с. 6. Ковальов В. В. Аналіз господарської діяльності : підруч. М. : ТК Велбі, Вид-во Проспект, 2007. 424 с. 7. Ковальчук Т. М. Теорія економічного аналізу : навч.-метод. посіб. / уклад. Т. М. Ковальчук; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2008. 392 с. 8. Кожанова Є. П. Економічний аналіз : навч. посіб. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2009. 344 с. 9. Козак І. І. Економічний аналіз : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2010. 217 с. 10. Косова Т. Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2012. 528 с. 11. Петряєва З. Ф. Організація і методика економічного аналізу : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Х. : ХНЕУ, 2009. – 236 с. 12. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : підруч. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 259 с. 	

Викладач

П'ятничук І.Д.